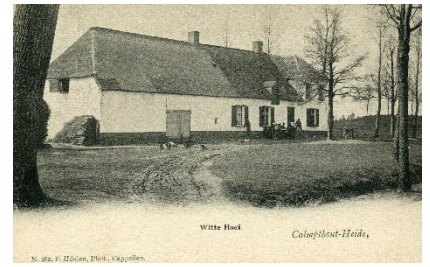

www.heidevertelt.be

Vandaag: samen naar Parijs-Roubaix kijken in Nieuwmoer!

De wielervedstrijd Parijs-Roubaix is voor menigeen wielervrienden een wedstrijd die niet mag gemist worden. Dit jaar kun je dat combineren door naar het wielercafé in Nieuwmoer af te zakken. Op het plein naast de kerk wordt ter gelegenheid van de “Turfkoers” een wielercafé ingericht waar een groot scherm wordt opgesteld waarop de live-uitzending van deze voorjaarsklassieker is te bekijken. Gelijktijdig kan je ook genieten van het jeugdwielrennen wat er vanaf 11u30 plaatsheeft. Voor de kinderen

is er de “Rudi dikke banden race” en is er een springkasteel! Wieka VZW, die dit evenement organiseert in samenwerking met WAC en de gemeente Kalmthout, heet iedereen van harte welkom!

Verkoop hotel-restaurant De Zwaan in 1933

Op 4 juni 1933 verscheen in het politieke weekblad “Ons Kalmthout” een advertentie die de verkoop van de bekende horecazaak in de Heidestatiestraat aankondigde.

Wie vandaag door de Heidestatiestraat in Kalmthout wandelt, ziet moderne gevels en winkels. Maar een eeuw geleden vormde deze plek het decor voor een mondaine trekpleister waar de Antwerpse beau monde de stadsdrukke ontvluchtte. Het middelpunt van die bedrijvigheid was **Hotel De Zwaan**.

Begin 1900 zag Jan Frans De Blust zijn kans schoon. Met de komst van de spoorweg was de Heide getransformeerd van een ruig heidegebied naar een gewilde vakantiebestemming. Op de hoek van de

11u30: dames Jeugd
13u30: Nieuwelingen
14u30: Dikke bandenrace
16u00: Junioren

centrum Nieuwmoer
Wielercafé: live Parijs-Roubaix

Studie van Notaris Edouard WAUTERS,
te Antwerpen, Van Schoonbekestraat, 51

Hotel-Restaurant DE ZWAAN TE HEIDE-CALMPHOUT

De notaris Edouard Wauters, daartoe benoemd, zal, met tussenkomst van Miet Lambreghts, te Broechem, met premie verkopen, op **Woensdagen 14 en 21 Juni 1933**, om 5 ure, ter notarizaal, Minderbroederstraat, 22.

Het sinds jaren bestaande Hotel-Restaurant « DE ZWAAN », te Heide-Calmphout, hoek Statetsstraat en Leopoldstraat, nabij de statie van Heide, zeer voordelig gelegen, te midden van welbeplanten hof, groot 1978 m.v.

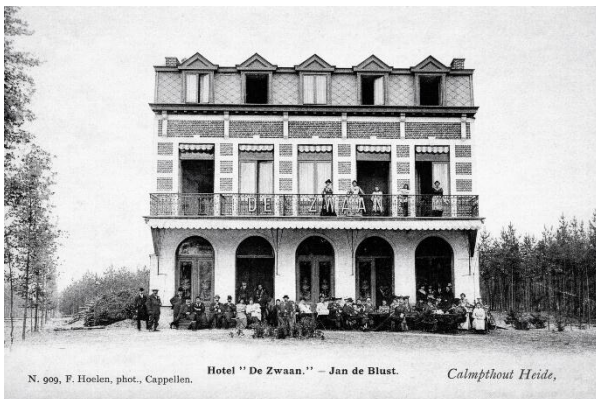
Hoofdgebouw : Beneden, twee ruime eetplaatsen, kleine eetplaats en keuken naar achter, twee waters, groote, geriefelijke kelders, enz. Eerste verdieping, zeven kamers. Tweede verdieping, zeven kamers. — Overen plaats met drie W.C., pomp, enz.

Achtergebouw : Beneden, vier plaatsen, pomphuis a. Verdiep, met bijzonderen ingang, vier plaatsen. Beide gebouwen voorzien van gas en elektriciteit.

AANMERKING — De ter plaatse staande hotelbemeubeling wordt in den verkoop begrepen.

Onmiddellijk beschikbaar.

Toegangskaat en inlichtingen vragen ter studie.

Toch kon de commerciële exploitatie het tij niet keren. Het statige pand raakte langzaam in verval. Omdat het gebouw nooit een beschermde status kreeg, werd het uiteindelijk gesloopt om plaats te maken voor moderne appartementen en handelszaak.

(bijdrage van Wim Kuypers)

De kinderen zijn niet meer als vroeger!

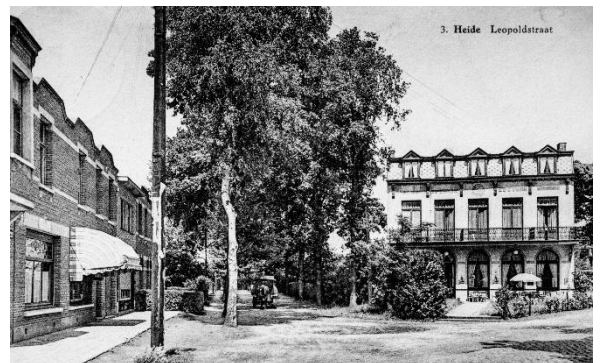
Eventjes nadenken ouders, de schuld daarvan ligt niet ver te zoeken; wat je zaait, oogst je, hoor! Vergeet niet dat je gemakkelijker onkruid kweekt dan goede vruchten of planten. Er is een gebrek aan tucht. Maar jullie zelf ontnemen het gezag van degenen die tucht moeten aankweken bij jullie kroost. Onderwijzers en onderwijzeressen zien jullie soms als de vijanden van uw kinderen en bij velen gaat geen dag voorbij of hun kinderen horen in de huiskring met vijandigheid spreken over degenen die hun opvoeders zijn.

Heidestatiestraat en de Leopoldstraat liet hij een statig hotel bouwen. De timing was perfect: de gezonde boslucht en de directe verbinding met Antwerpen maakten van Heide de 'place to be' voor dagjestoeristen en vakantiegangers.

Tijdens het interbellum beleefde Hotel De Zwaan zijn absolute hoogtijdagen. De wijk Heide stond in die tijd bekend als een belangrijke vakantieplek voor de Antwerpse Joodse gemeenschap. Het hotel speelde hierin een centrale rol, zeker toen het tussen 1924 en 1930 werd uitgebaut door de bekende bakker Jankel Stern.

Het was meer dan alleen een plek om te slapen; het was een sociaal epicentrum. In 1937 huisvestte het café van het hotel zelfs de officiële propagandadienst voor het toerisme in de regio.

Na de Tweede Wereldoorlog veranderde het toerisme. Mensen trokken vaker naar de kust of het buitenland, en de grote hotels in Heide kregen het zwaar. De Zwaan probeerde zich aan te passen; de grote zaal werd omgevormd tot een bodega, die jarenlang dienstdeed als populaire ontmoetingsplaats voor lokale festiviteiten en evenementen.

Zulke kinderen hebben op den duur geen ontzag of eerbied meer voor hun meesters of meesteressen en geloven niet de helft meer van hetgeen dezen hun voorleren.

Als die onderwijzers jullie kinderen nu leren dat ze **u**, ouders, dienen te gehoorzamen, **u** te eerbiedigen en **u** te beminnen, dan slaat dat niet meer aan bij jullie kinderen, omdat hun meester niet meer hun vertrouwen geniet. De gehoorzaamheid, de eerbied en de liefde voor **u** lijden schipbreuk. Zo worden jullie zelf de slachtoffers van uw eigen onbezonnen daad.

Waar is de tijd dat thuis de straf die de kinderen meekregen op school nog eens overgedaan moest worden voor vader of moeder? Waar is de tijd dat geen enkel verkeerd woord over hun meester over de lippen van de kinderen mocht komen of vaders strenge blik hun het zwijgen oplegde? Ja, waar is die tijd?

Heel anders gaat het tegenwoordig bij velen. Hun enige zoete, vertroetelde, miskweekte en bedorven schat komt thuis met roodomrande ogen en een samengetrokken pruilmond en gaat lelijk tekeer tegen zijn onderwijzer(es). En dadelijk springen de ouders bij. Och ja, och arme! Zoontje of dochtertje heeft straf! "Het zijn altijd dezelfde die hij straft!!" (*Grote waarheid: het zijn altijd dezelfde types van het hierboven beschreven model die straf verdienen*). Zoontje hoeft het werk niet te maken, MAG het zelfs niet maken.

Arme meester die enkele zulke exemplaren in zijn school heeft! Nog armere ouders die zulk een misbaksel kweken, want onthoudt het goed ouders: met een bedorven kind kun je drie of vier onderwijzers elk gedurende een jaar of twee straffen, maar voor de rest van je leven zit je zelf met de lastposten opgescheept die je zelf hebt gemaakt. Wat ze dan zullen zijn, is: jullie schande en jullie kruis. Immers, die kinderen erkennen jullie gezag niet meer, omdat jullie hun zelf hebben geleerd naar geen enkel gezag te luisteren. Het zijn mensen geworden met een opstandig, lastig en onverdraaglijk karakter: lastposten voor de maatschappij.

Nee, de kinderen zijn niet meer als vroeger omdat de ouders heel anders zijn dan weleer. In plaats van de onderwijzers bij te staan in hun opvoedingstaak, worden de kinderen al te vaak door hun ouders gesterkt in hun volkomen verkeerde handwijze. Men vergeet echter niet: "Zoals men het boompje kweekt, zo zal het groeien."

O ja, ik ben bovenaan nog vergeten te vertellen dat deze tekst te lezen is in het Katholieke politieke weekblad "Ons Calmpthout" van **12 maart 1933**. Ik heb wel de tekst omgezet naar het huidige Nederlands.

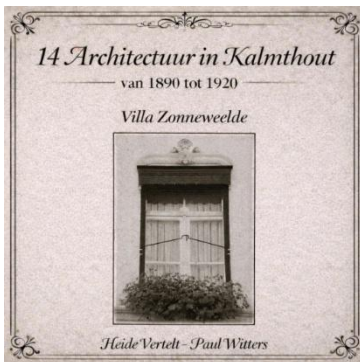
(bijdrage van Wim Kuyps)

Ruud Martens vertelt over zijn boek!

Op dinsdag 14 april om 14u vertelt Rob Grootendorst eerst over zijn grootvader die een 'Stolperstein' kreeg als slachtoffer van het naziregime omwille van zijn verzet tegen de Duitse bezetter. Aansluitend vertelt Ruud Martens over het boek dat hij heeft geschreven over het Joodse oorlogsverleden van Heide en het verzet in Kalmthout. Dit boek zal vanaf 5 mei te verkrijgen zijn maar kan nu al besteld worden.

Zoals altijd gaat dit door in het Kunsthuis Ernest Albert, Hortensiadreef 31. Na de vertellingen is er mogelijkheid om nog even met elkaar na te praten en elkaar beter te leren kennen bij een koffie, thee of ander drankje.

14. Villa Zonneweelde

Omschrijving: **Villa Zonneweelde**

Kapellensteenweg, 152

Villa ligt vlak bij de kerk,
aan de toenmalige hoofdstraat

Op de prentkaart zie je:

links: Villa Zonneweelde
rechts: burgerhuizen/winkels
typisch eind 19e/ begin 20e eeuw

Bouwheer en eigenaar

- Gebouwd door Carolus (Karel) Peeters
- Hij was burgemeester van Kalmthout van 1873 tot 1897

Het ging dus om een burgemeesterswoning/ notabelenvilla, geen gewone dorpswoning.

Bouwperiode & stijl (afgeleid)

Hoewel er (nog) geen publiek bouwdossier is gevonden, wijzen alle kenmerken op:

- Bouwperiode: ca. laat 19e eeuw (± 1880–1900)
- Type: vrijstaande burgerlijke villa
- Stijl:
 - eclectisch/ neoclassicistisch beïnvloed
 - symmetrische gevel
 - meerdere bouwlagen
 - voortuin met haag → statussymbool
 - serre aan de L-zijkant

Dit type villa kwam veel voor bij:

- burgemeesters
 - artsen
 - industriëlen
- die bewust zichtbaar aan de hoofdstraat bouwden.

Functie door de tijd

- Oorspronkelijk: privéwoning
- Later (zeer waarschijnlijk):
 - opgesplitst
 - verbouwd
 - of afgebroken bij her aanleg van de Kerkstraat
(veel panden in dit deel van Kalmthout verdwenen of kregen een volledig nieuwe gevel na WOI en vooral na WOII)

Er is geen aparte beschermingsfiche in de Vlaamse Inventaris Onroerend Erfgoed onder die naam, wat erop wijst dat:

- de villa verdwenen is, of
- sterk verbouwd werd en haar oorspronkelijke naam verloor.

We zien 'Villa Zonneweelde' die werd gebouwd door Carolus Peeters, burgemeester van Kalmthout van 1873 tot 1897, op de gronden van het voormalig Groenhof. Het Groenhof was een grote hoeve van Tongerlo, volledig omgeven door een brede slotgracht, waarvan de resten nog aanwezig zijn.

De hoeve werd gebouwd in het midden van de zeventiende eeuw. Aanvankelijk was er slechts een huis met stallen, nadien werd er een luthof, een '*huys van plaisantien*' bijgebouwd. De hoeve werd afgebroken omstreeks 1830.

Het nog bestaande huis werd door aannemer-burgemeester C. Peeters gezet in 1868 voor rekening van zijn vrouw Johanna Catharina De Wit. In 1907 kwam het in eigendom van scheepsmakelaar Philippe Grosbodt - Julia Gevaert. Zij vergrootten de woning tot in zijn huidige toestand. Vanaf 1940 wordt het bewoond door de dochter, Germaine Grosbodt.

En sinds jaren woont er opnieuw een oud-burgemeester.

bezoek onze website www.heidevertelt.be voor nog meer foto's

Volgende week: **15 villa Rustoord**. (Bijdrage van Paul Witters)

GEZOCHT!

Foto's van Jeugdclub Tros (Heide, eind jaren '60)

Ik ben op zoek naar oude foto's, herinneringen of verhalen over **Jeugdclub Tros** in Heide (Kalmthout).

Heeft iemand nog foto's van:

- het jeugdhuis zelf (binnen of buiten)
- fuiven of activiteiten
- groepen jongeren / leden
- affiches of documenten
- het jeugdhuis zelf (binnen of buiten)
- fuiven of activiteiten
- groepen jongeren / leden
- affiches of documenten

Of ken je iemand (ouders, familie, bureu) die daar kwam?
Alles is welkom – zelfs kleine herinneringen!

- 👍 originele lidkaarten (lid 001 en 006)
- 📄 statuten van de oprichting (02/09/1967)
- 👤 namen zoals Johan Theeuis, Hugo Dockx...

Help mee het verhaal van Tros opnieuw samen te stellen! 👍

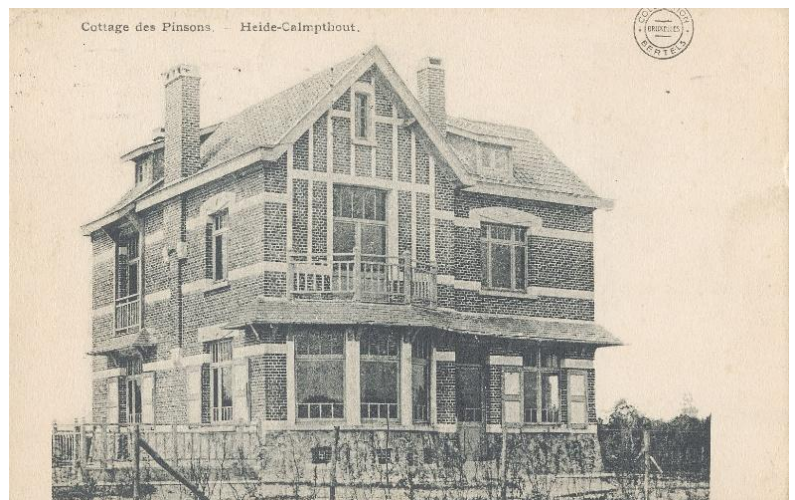
Alle info mag je overmaken aan:

redactie@heidevertelt.be ter attentie van Paul Witters.

Uit de oude doos

Deze week een oude foto die we hebben gevonden van het huis wat in Heide bekend was als het huis van de "Engelse Miss". Het is er nog steeds in de Heidestatiestraat achteraan tussen de huisnummers 58 en 62.

Het is ook zichtbaar wanneer je plaatsneemt op het perron van het station van Heide in de richting Essen

Heide vertelt is een uitgave van de VZW Heide vertelt.
Redactie: Heidestatiestraat 58/1
2920 Kalmthout
0477/22.24.81
www.heidevertelt.be

